

Deviata prednáška z Kristológie

Viktor Thieben

Bratislava 10.marca 1997

Hovorili sme o štruktúre Jánovho evanjelia z hľadiska tých siedmich radikálnych výrokov Ježiša Krista, ktoré sa v ostatných troch evanjeliách nenachádzajú. Možno uvažovať nad tým, prečo nie, ale hovoril som, že Ján vychádza z intuície a úroveň týchto Kristových výpovedí je celkom prirodzene na úrovni intuície, nie imaginácie, nie inšpirácie. Možno povedať, že tí ostatní traja samozrejme tiež museli počuť tieto výroky. Keď ich počul Ján, tak ich počuli aj oni, ale nerozumeli im. Alebo možno povedať, že to nebolo povedané v tejto forme ako to tu je, ale Ján na základe svojej intuície to tam napísal takto. To je otázka.

Je zaujímavé, že okrem týchto siedmich, resp. dvanástich, výpovedí Kristových len raz človek hovorí v evanjeliách „*ja som*“, len jedna osoba - slepý od narodenia, keď ho Kristus uzdravuje. Teda v prvých troch evanjeliách sa nevyskytuje tento výrok ani raz, v štvrtom evanjeliu sedemkrát z úst Ježiša Krista a raz z úst toho, ktorému otvoril oči.

Áno, je to zaujímavé, lebo to je vlastne základná štruktúra celého kresťanstva. Tieto slová, tieto silné výroky sú tou základňou, o ktorú sa opiera kresťanstvo. A hmatateľne tu vidíme, že prerastá hranice každého náboženstva, vierovyznania, že je to niečo svetové, čo sa týka vývoja ľudského ducha vôbec. Kresťanstvo je len vo svojich začiatkoch. Vystupuje vo forme náboženstva, vo forme, ktorú každý pozná v rôznych podobách. To podstatné je práve povýšenie vedomia našej duše o jeden stupeň vyššie, uvedomenie si toho, že človek má v sebe samostatné duchovné ja, božskú iskru, duchovný prvok, ktoré si hovorí ja a že je oporou celej našej bytosti, všetkého. A keď si ja ako *ja* uvedomujem svoju duchovnú bytosť, tak nepotrebujem mať nijakú vonkajšiu oporu, nijaký rámec, inštitút, autoritu. *Som ja*. A to je tu v Jánovom evanjeliu vysvetlené.

Dnes by som vám chcel dať z určitého hľadiska prehľad o tzv. zázrakoch, siedmich znameniach, ktoré sú obsiahnuté v Jánovom evanjeliu, práve tak ako minule o tých veľkých výrokoch. Na úvod si týchto sedem zázrakov, znamení, rozložme aspoň pred duchovným nikom, aby sme vedeli, o čom bude reč.

Prvý je v 2. a posledný vil. kapitole. Takže opäť máme určitý ohraničený priestor. *Svadba v Káne* je prvá; potom je *uzdravenie syna kráľovského rímskeho úradníka*, hodnostára, v latinskom preklade Centúria; ďalej *uzdravenie chorého pri jazere Betezda*, presnejšie hebrejsky Betseda; štvrtý zázrak je *nasýtenie zástupu 5 tisíc ľudí*; piaty je v 6. kap. - *Pán utišuje búrku na mori a kráča po vode*; šiesty je *uzdravenie slepého od narodenia* a siedmy zázrak je *Lazárovo vzkriesenie*, o ktorom sme už hovorili.

Aký postoj zaujať k týmto siedmim znameniam? Nebudeme spomínať biblickú kritiku, vieme, v akých časoch žijeme. Existuje veľmi veľa materiálu o všetkom možnom v tejto súvislosti. Vieme, že sa to pokladá za legendu, za fantáziu, za poéziu, za všetko možné, o to nejde. Na druhej strane sa to ale pokladá aj za skutočnosť, doslovne každé slovo, ako to tu v

evanjeliu stojí. A mimochodom je aj z taký prístup k takýmto sporným otázkam, ktoré sú samozrejme pre radového občana celý život sporné, čo je pomerne nebezpečné: trochu si z toho vyberie, niečo je pravda a niečo nie je pravda. Keď vypadne z evanjelia jedna veta, tak dotyčný stratí celé evanjelium! Uvedomme si to, prosím. Buď je to pravda, alebo nie je. A tu, v tejto súvislosti chcem upozorniť, ako často sa Lutherov prístup a postoj v týchto otázkach slepo chváli ako niečo liberálne, humanistické, racionálne. Luther hovorí, že každý musí veriť *podľa svojho svedomia*. A prosím, dovoľujem si povedať, že je to veľmi nebezpečné učenie. Podľa akého svedomia? Keď neškolený človek, laik, pristupuje k tomu a povie si: no tak toto, že vodu premenil na víno, to verím, ale že toho Lazára vzkriesil, tak to nie, to už nie. Kde je hranica, kde je miera, kde je kritérium? Podľa svedomia znamená podľa kapacity tej ktorej hlavy vtedy, v určitom čase. To znamená, že čo nepokladám ja za možné, to asi nie je možné, ani v Biblii; lebo ja lo neviem, tak to nie je možné? A to, čo ja uznávam, no tak to je možné, to verím? Týmto spôsobom sa stráca všeobecne ten mystický prvok. Ale nejde o to, ale vôbec o duchovnú podstatu. Stráca sa to duchovné, to spirituálne v evanjeliu, a práve to zasahuje z metafyzickej sféry do našej. Môžeme mať rôzne prístupy, ale tieto znameniu znamenajú predovšetkým určité medzníky, míľniky vo vývoji Kristovej bytosti ako takej, a za druhé medzníky vo vývoji žiaka evanjeliu, teda v našom živote. Dovoľte to trochu vysvetliť.

Uvedomme si, čo sa stalo. Kristus, mohutná kozmická bytosť i povedzme otvorene, nepredstaviteľná bytosť, je príliš vysoko nad nami, než aby sme si ho mohli predstaviť. Vieme dobre, že z jednej sféry do druhej je mimoriadne ťažko si niečo predstaviť. Predstavte si, že máte veľmi inteligentného psa, ktorý vás a/ niekedy prekvapuje, aký je inteligentný. My by sme tu hrali šachy a on by tu sedel vedľa nás. A rozumel by ten pes, o čo tu ide, mohol by to pochopiť, čo sa tu robí? Vôbec nie. A vidíte, pes je veľmi blízko k človeku. Ďalej si predstavte, môže tento kvet pochopiť to, o čom tu teraz hovoríme? Tiež nie je tak ďaleko od človeka. Kristus je oveľa ďalej od nás ako ten kvet.

Teda táto mohutná duchovná kapacita sa teraz inkarnuje do fyzického tela, a to nejde z jednej hodiny na druhú, napr. pri krste v Jordáne, ale potrebuje na to postupne tri roky. V týchto veľkých grandióznych obrazoch, znameniach, sa odráža stupeň toho, ako sa Kristus inkarnuje, ako sa zmocňuje jednotlivých článkov ľudskej bytosti, ako začína skutočne postupne bývať v ľudskom tele, ako sa za Čínu zmocňovať ľudského tela a duše zvnútra. To je jedna stránka veci, ktorá nám pri štúdiu dodáva tú ezoternú substanciu z celého evanjelia. Ale to, čo sa nás týka, je vývoj v nás, ako my pristupujeme k poznaniu Kristovej povahy. Čiže vedie nás od najľahšieho k najťažšiemu, postupne sa vnárame, aj keď len v minimálnej miere, do Kristovej bytosti. To je cesta nášho vlastného vývoja, nášho poznania - cesta, ktorá nás vychováva, šľachtí, mení. Poznanie každého jedného takéhoto obrazu musí poznávajúceho meniť. Tá ezoterná substancia tu je a vyzýva nás, aby sme zaujali postoj. My sa nemôžeme neutrálne zaoberať s týmito vecami. Preto boli ezoterné záležitosti v starých mystériách prísne tajné, lebo môžu narobiť viac škody ako osohu - tomu, kto sa tomu nerozumie, kto sa k tomu blíži len zo zvedavosti, teda z egoizmu, kto nie preto študuje, aby sa sám premenil, ale preto, aby niečo mal pre svoj mozog, nejakú zaujímavú vec a mohol o tom rozprávať alebo niečo podobné.

Na tieto znamenia sú rôzne prístupy, rôzne kritériá, názory podľa toho, z akého hľadiska, stanoviska k tomu niekto pristupuje; či chce obhájiť pravdu v Biblii silou mocou, aj niekedy

za vlasy pritiahnutú, alebo či chce na každý prípad dokázať, že je to nezmysel. Určitý recept na to, do akej miery čo chápať z týchto zázrakov, nám dáva evanjelium v tom, ako bol *Ježiš pokúšaný na púšti*. Táto história o pokušení odhaľuje podstatu toho, ako máme tieto zázraky chápať.

Ešte raz celá situácia: Kristus, ten vysoký kozmický duch, zostupuje do astrálneho, éterického a fyzického tela človeka, aj keď človeka vynikajúceho, mimoriadneho, ale nemôže sa samozrejme hneď a bezprostredne prejaviť v tomto tele. Musí mu to robiť veľké ťažkosti, utrpenie. Už som raz hovoril, že Kristova podstata je utrpenie a to prijímanie ľudského tela na seba, vpravovanie sa do neho, to si my ani nemôžeme predstaviť, to musí byť úžasná duchovná práca.

Preto je prirodzené, že predovšetkým, keď sa dostane do styku s astralitou, prežíva pokušenie toho, čo v týchto telách je, tie možnosti, ktoré tu sú. Ale ten duch si uvedomuje, že má obrovskú moc, prevahu nad tým, čo je v ľudskej duši, v ľudskom tele dané. Prežíva to pokušenie predovšetkým v tej forme (sú len tri), že on bude teraz schopný premeniť kamene na chlieb. Kristus odmieta, ale je tu tá konkrétna možnosť, tá tu určite je. On môže samozrejme tou kozmickou mocnou kapacitou, ktorú má, také niečo urobiť, ale to by bola mágia a Kristus, ako vieme, odmieta, nechce s tým mať nič spoločné.

A teraz pozor, predstavte si, že kresťan, veriaci, sedí v kostole a počuje, čo som teraz povedal alebo niečo podobné, a súhlasí samozrejme, to by bolo nemorálne, ale hneď na to príde *svadba v Káne* - a tam to predsa urobil, tú vodu premenil na víno. Alebo odkiaľ zobral tých päťtisíc chlebov, teda premenil kamene na chlieb? Tak teraz ako? A takto žije cirkev 2000 rokov a môžeme byť svedkami toho hocikedy, pri každej kázni. Teda tu sa celkom jednoznačne povie, že Kristus nerobí čiernu mágiu, neprevádza takéto kúsky, nepremeníl kamene na chlieb. Teda tam, kde neskôr stojí, že rozmnožil päť chlebov na päťtisíc, to nemožno tak chápať, že naraz každý mal chlieb, že sa stal zázrak, ale to treba chápať tak, že je to duchovný, imaginatívny obraz. Tak to je jedna vec.

Kristus nerobí mága. Nezasahuje do logických, solídnych fyzických zákonov z duchovného sveta. Lebo to nie je morálne. To by znamenalo, že vychádza v ústrety ľudskej slabosti, ľudskému primitivizmu. Primitívny človek, ktorý očakáva nejaké vonkajšie znamenie, chce, aby sa nielen duchovne, ale aj ináč prejavil duchovný svet. Nestačí mu určitý duchovný impulz, že sa tu ukazujú určité duchovne cesty, že sa hovorí o určitých duchovných zákonitostiach, perspektívy duchovné, ale chce aj vidieť, chce byť presvedčený tým, že tu sa niečo robí, že sa napr. hýbe stôl. Až vtedy verí. Ale Kristus nevychádza v ústrety ľudským slabostiam. Ostáva pritom vo svojej línii bez toho, aby robil kompromis. Práve preto je v úvode povedané, že odmieta takéto praktiky ako premenu kameňov na chlieb.

Ďalej vieme, že satan Krista vyzýva, aby zoskočil z cimburia chrámu. Odmieta, že? Zase to isté. Neporušuje zákony, hoci by mohol. Jeho duchovná moc je nad priestorom a časom. Nerobí to. Zoberme si napr. piaty zázrak, kde sa hovorí, že Kristus kráča po mori Keby to skutočne robil, doslova, znamenalo by to, že by ignoroval zákony gravitácie, že by ich chcel prekonať, a to by bolo zase v rozpore s tým, čo tu je v princípe povedané. Teda musíme si uvedomiť, že tu je jasne povedané, kde sú určité hranice Kristovho pôsobenia. Potom neprídeme do pokušenia myslieť si, že skutočne ide o päťtisíc chlebov alebo o víno.

V týchto siedmich mohutných obrazoch, ktoré tu pred sebou máme, je skrytá nesmierna múdrosť. Odporúčam vám samozrejme, ak len máte tú možnosť, zaoberať sa rovnako ako s tými predchádzajúcimi výroky o ľudskom ja, aj s týmito tzv. zázrakmi. Nielen si ich prečítať, ale prípadne určitý čas znova a znova si ich sprítomňovať, Človek nájde v tom vždy nové rysy. Je tu nesmieme veľa mystérijnej pravdy a mystérijnej múdrosti, ktorá sa tu konkretizuje v zdanlivo jednoduchom obraze.

Vieme, že ľudská duša úzko súvisí vo svojom vývoji, vo svojom živote, s planetárnou sústavou, so siedmimi planétami. Aby sme lepšie pochopili súvislosti medzi týmito siedmimi znameniami a planétami, ktorá predsa musí byť... Lebo ak Kristus prechádza určitým vývojom, ten vývoj sa nemôže diať ináč ako podľa zákonitosti, ktorá je daná planetárnou sústavou, čiže musí absolvovať sféry jednotlivých planét radom a to sa musí odrážať v týchto obrazoch. Najprv si povedzme všeobecne určité veci, určité poznatky o tých planétach ako takých.

Nuž začnime zvonka, so *Saturnom*. Hovorili sme o Saturne nedávno v súvislosti so sobotou. Saturn je ponurá planéta, prinášajúca pomínutelnosť, chorobu, starobu, smrť. Nechcem vyčerpávajúco hovoriť, ale len na orientáciu. *Jupiter* je bližší, je to planéta múdrosti. Pripomína grécko - rímskeho boha Jupitera, ktorý bol otcom všetkých ostatných bohov, hlavný boh, ktorému z hlavy vyskočila Aténa, grécka bohyňa múdrosti. Jupiter, aj keď sa dívame na oblohu, je nápadne pokojný, má rovnomerný lesk. Nie ako niektoré iné planéty. Krásny rovnomerný lesk svedčí o určitom nadhľade, o tom, ako je naša malá, skromná, obmedzená duša spojená s duchovným svetom. Potom je *Mars*. Táto planéta je celkom iná. Už aj tá žiara Marsu svetielkuje v rôznych farbách, Mars je stále nepokojný, prináša dynamiku, niekedy je z neho veľmi neprijemný dojem, ruší niečo, narúša pokoj. Nasleduje *Slnko*, ktoré rozdáva život, svetlo, teplo, ktorému vďačíme za veľmi veľa vecí, za základné hodnoty nášho života na zemi, bez neho si nevieme predstaviť ani na minútu zemský život. Slnko, okolo ktorého sa z nášho hľadiska grupuje celý zverokruh, všetkých dvanásť znamení, ktoré akoby mu slúžili.

Teraz tu máme určitý problém, neviem, či to vôbec poznáte z astrológie. Podľa astronómie, vedecky, príde na rad *Merkúr*, ale podľa astrológie *Venuša*. Teda ako je to? Pre staré národy, napr. pre Ptolemaia, ešte bol Merkúr tou planétou, ktorá je najbližšie k Zemi. Merkúr bol posol bohov u starých Grékov, posol, ktorý je k nám najbližšie, ktorý robí služby, teda spoje. Podľa astronómie je Merkúr tá planéta, ktorá je najbližšie Slnku, preto ju vlastne ani nevidíme. Poznáme epizódu z r. 1916, keď bolo zatmenie Slnka, ako urobil Einstein svoj veľký pokus a ukázal, že Merkúr odbočuje zo svojej dráhy pod vplyvom gravitačného poľa Slnka. Nemohol to ináč dokázať, musel čakať na zatmenie Slnka. Teda Merkúr nevidíme, ale bol dobitý známy v staroveku. Merkúr bol z okultného hľadiska tou planétou, kto ráje najbližšie po Mesiaci k Zemi a obidve sú si preto dosť podobné. Prečo je táto zámena - to by viedlo ďaleko, má to určitý dôvod. Venuša je planéta krásy, harmónie, vyrovnanosti, ale zároveň tá, kloní práve tým, že je symbolom harmónie, symbolizuje zdravie, ktorá prekonáva choroby. Merkúr je zase z iného hľadiska planéta lekárov. Je známa Merkúrova palica, ale zároveň je bohom obchodníkov, ruchu Jeho kovom je ortuť, symbolizuje nekonečnú pohyblivosť, neschopnosť byť v klude a zároveň vojenskú disciplínu, ktorá je v tom, že veliteľ posielala

vojakov, že má moc nad nimi atď. Tieto dve planéty sú si blízke, budeme to potrebovať. No na konci je *Mesiac*. Vieme, čo si máme o Mesiaci myslieť, čo znamená v našom živote, nemusím o tom zvlášť hovoriť. Na každý prípad sa tam sústreďujú sily narodenia, teda opak Saturna, sily, ktoré koncentrujú všetko to, čo sa v okolitom vesmíre deje, čo vysielala zvieratník a Slnko. Každá planéta vysielala sily a tie sa sústreďujú vo sfére Mesiaca. Je tak úzko spojený so Zemou, vieme, že má vplyv na príliv a odliv, že sú tu určité znaky v našom celom živote, v celej pri rode, ktoré reagujú bezprostredne na Mesiac. Myslím, že pre orientáciu to stačí. Keď teraz máme tých sedem obrazov priradiť ku planétam, vidíme na prvý pohľad určitú súvislosť *pri rozmnožení chleba*, pri tom štvrtom, prostrednom obraze. A keď si to prečítame (Ja 6,1-15), vidíme, ako sa táto scéna krásne pripravuje ešte predtým, než je opísaný tento zázrak. Kristus zvoláva dvanástich apoštolov, obklopuje sa ako Slnko. Teraz nasleduje to, čo je tam opísané, že Slnko je to, čo nám daruje chlieb, obilie a Kristus sa tu stavia do pozície Slnka, podľa toho obrazu. Koná, akoby on bol géniom Slnka, ako génius Slnko, lepšie povedané.

Ale začnime zase zvonka. Saturn a *vzkriesenie Lazára*. Ju nemyslím, že tu treba ďalší komentár. Tu je Kristus prvý raz vo svojom živote konfrontovaný so silami smrti, so silami Saturna, so silami zániku. A vidíte, ako sa to prízvukuje - Lazár už bol v hrobke, bol prikrytý kamennou doskou, to ponuré, tá nálada plačúcich, nariekajúcich, zúfalých. To je Saturn. No a teraz *slepý od narodenia*, šiesty zázrak. Chcel by som vás upozorniť na jednu vec. Ten, kto hovorí, že evanjelium nepozná karmu, ten sa strašne mylí, lebo hneď na začiatku 9. kap. sa pýtajú učeníci Krista: „*Majstre, kto zhrešil: tento, či jeho rodičia, že sa narodil slepý?*“ (Ja 9,2) Tak prosím, kedy on mohol hrešiť, keď sa narodil ako slepý? No v minulom živote, ináč to nevyjde. Vidíte, majú túto otázku: Je to dedičné, či je to vina - jeho rodičov alebo jeho samého? Keby niekto pochyboval, že to tam nie je celkom jasne jupitersky myslené - ako otvorenie vnútorného zraku, duchovného orgánu, no tak tam na konci kapitoly je napísané: „... *Keby ste boli slepí, nemali by ste hriechu; vy však hovoríte: Vidíme. - Váš hriech ostáva.*“ (Ja 9, 41) Teda nazýva tých, ktorí hovoria o sebe, že vidia, slepými.

No teraz príde Mars, piaty obraz - *ako kráča po mori, ako utišuje búrku*. Tá búrka, práve to je to ten marsovský prvok. A učeníci sa boja, oprávnene. Najprv vidia nejakú postavu, najprv vidia, potom počujú jeho hlas a potom ho zoberú do svojej loďky. Všimnite si, toto poradie sa opakuje niekoľkokrát v evanjeliách: najprv vidia, nevedia o čo ide, potom počujú ten hlas (inšpirácia), poznajú Krista, no a teraz nad ránom z radosti ho prijímajú k sebe. Kristus hovorí: „...*Ja som to. nebojte sa!*“ (Ja 6,20) To *ja* v tejto fáze vývoja apoštolov musí byť už tak pevné, že stačí na to, aby zahnilo strach. To *ja* tu neznamená, že ja som váš starý známy, nemajte strach, ja tu kráčam po mori, idem na prechádzku... ale to, aby si oni vo svojej duši uvedomili, čo je dôsledkom nasýtenia zástupu tých 5000 ľudí, čo zažili v tej duchovnej udalosti, ktorá ešte v nich doznieva, v astrálnom tele v noci (lebo je tam napísané, že sa to odohralo nad ránom).

A čo sa odohrávalo pri tom štvrtom zázraku? Tam sa prvý raz zúčastňujú učeníci konania Krista. On im dáva prvý raz chlieb do rúk a hovorí: rozdávejte. Čiže je tu naznačené úzke spojenie medzi Kristom a učeníkmi, a to v ich dušiach doznieva. Môžeme povedať, že mali nejaký veľmi intenzívny sen.

Čiže tieto obrazy - voda, jazero, more znamenajú vždy astrálny svet, ktorý nemá presné kontúry, kde splývajú veci, kde je stály pohyb, stála súvislosť, stály prúd. Pevnina, breh predstavuje vlastne fyzické telo. Čiže inými slovami povedané, keď učeníci prijali Krista k sebe, tak sa zobudili do normálneho vedomia (v (Ja 6) je, že keď Kristus vstúpil do loďky, v ktorej sedeli učeníci, boli ihneď na zemi na pevnine, na brehu). Kristus vedie od brehu k jazeru a od jazera í brehu. Teda tí, čo sú pevne zakorenení na pevnine, tí nemôžu pochopiť Kristovu bytosť. Často je v Biblii takáto poznámka, že nastúpil do lode alebo išiel k jazeru Genezaret a odtiaľ učil. Keď si to dôkladne prečítame, prideme na to, že tu je určitá logická súvislosť. Keď sa deje niečo v súvislosti s vodou, je to vždy vtedy, keď ide o duchovný zážitok. A keď tento duchovný zážitok prechádza do fyzického života, do stavu normálneho vedomia, tak ide o pevninu.

Práve tak, a to vás upozorňujem, je veľmi krásne, že v pozadí všetkých tých biblických príbehov je stále rozdiel medzi Judeou a Galileou. Napr. svadba v Káně je v Galilei - to sa prizvukuje úplne zbytočne, lebo je to samozrejme, iná Kána tam nie je. A to, čo súvisí so židovstvom ako takým, par excelens, ako sa hovorí, čo je podstatou judaizmu, to sa odohráva vždy v Judei. Tam je púšť, tam je Golgota, tam je Jeruzalem. Aj tu Kristus začína svoje účinkovanie v Galilei, aj pri prvom aj pri druhom znamení. Tam, kde je trošku uvoľnená duchovná atmosféra. Prečo? Lebo historicky bola Judea veľmi prísna, uzavretá, prísne židovská krajina, vždy, veľa, veľa storočí. Ale cez Galileu chodili rôzne národy. Tam nastalo zmiešanie rôznych národov, rôznych prvkov, tam to poznali tí praví Židia aj podľa dialektu, ako vidíte z Biblie, je to tam naznačené. Boli tam voľnejšie mravy, tam nebola táto prísna viazanosť ako v Judei. A okrem toho Galilea je krásna záhrada, krásny kraj s riekami, jazerami, veľa zelene, veľa ovocia a Judea je púšť, samý kameň. Do tohto prostredia sú zasadení tieto príbehy, o ktorých teraz hovoríme a sú veľmi dôstojne do toho zasadené, čiže treba aj toto mať na mysli. To je zase iný aspekt.

Tretí a druhý zázrak sa podobajú. Tretí je *uzdravenie chorého*, ktorý nemôže sám ísť do jazera, kde je liečivá voda, kde chodí anjel do vody liečivú silu vody udržať, môžeme tu len toľko povedať. Urobí tu Kristus skutočne zázrak, skutočne vstal ten, čo mal 38 rokov (prečo práve 38 - v astrológii je veľmi významné číslo 19, tzv. mesačný uzol, $2 \times 19 = 38$, tak dva mesačné uzly, má to v živote určitý význam)? Kristus mu hovorí: „... *Vstaň, zober lôžko a chod!*“ (Ja 5,8) Teda urobil tu skutočne niečo, zasiahol do toho alebo čo? Berme lo tak, prosím. V tejto kapitole stojí veľmi dôležitá veta: ... *doposiaľ pôsobil Otec a ja pôsobím teraz.*

Ja som si veľmi dlho lámal hlavu, to sú desaťročia, prečo to stojí práve tam. Ten chorý predstavuje vlastne obraz celého ľudstva, t.j. personifikáciu ľudstva ako takého. Človek nie je schopný sám od seba sa postaviť na nohy, potrebuje k tomu Kristovu silu, pomoc z duchovného sveta. To je tu povedané. Nebyť Krista, ako to vyplýva z tejto vety, tak sa ľudstvo nevie postaviť samé na nohy. Čiže máme tu Boha Otca, stvorenie, všetko perfektné,

ale bez *ja*. Teraz som to radikálne povedal, je to tak - bez toho zážitku *ja*. A Kristus mu toto dáva, apeluje na jeho vôľu: ... *chceš byť zdravý?* Ak zmobilizuje v sebe tú silu, tak má pomoc toho duchovného *ja*. A teraz môže Kristus povedať: ... *doteraz pôsobil Otec, teraz už pôsobím ja*. Lebo *ja som urobil* ešte ten chýbajúci bod, alebo *dovršil som to stvorenie týmto činom*. Či sa to skutočne tam odohralo alebo nie, neviem.

No a v tom druhom znamení, *uzdravení syna kráľovského úradníka* (Ja 4,43-54), vidíme rímskeho vojenského hodnostára, ktorý je zvyknutý dávať rozkazy. A Kristus sa tu správa tak, ako to vyžadujú sily Merkúru, ako to inšpiruje Merkúr - sprostredkúva, hrá úlohu posla, sám nezasahuje priamo, nejde k tomu chorému chlapcovi. Zároveň je to prvé takéto Kristovo vystúpenie, ktoré sa odohráva na malom chlapcovi. Čiže uvedomte si tú cestu, najskôr malý chlapec a potom Lazár. V každom tomto obraze je stupňovanie Kristovej sily tu na Zemi. Kristus samozrejme tú silu má v sebe, len je otázka, do akej miery ju môže uplatniť vo fyzickom tele ako človek.

A teraz prejdeme k tomu najťažšiemu, preto som začal opačne. Svadba v Káne: „*Na treť deň bola svadba v Káne Galilejskej a bola tam matka Ježišova. Pozvali však na svadbu aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď chybovalo vína, povedala matka Ježišovi: Nemajú vína! (Odpovedal jej Ježiš: Žena, čo mňa a teba do toho. Ešte neprišla moja hodina. “ (Ja 2,1-4)* Vidíte, tu ide o takú vetu v evanjeliu, ktorú treba skutočne rozobrať, lebo je to katastrofálny preklad.

Tak aká je situácia? Je svadba, matka Ježišova tam bola. Pozor, nebola pozvaná, ale Ježiš a učeníci boli pozvaní - to je prvá vec. Matka, ten pevný bod, tam bola. No a teraz nemali víno. Zase personifikácia celého ľudstva.

Co je to víno? V starom Grécku boli dionýzské mystériá a víno bolo výrazom rodiaceho sa *ja*. Preto dnes, keď už to *ja* máme a pijeme príliš veľa vína, tak strácame svoje *ja*, strácame moc nad sebou, lebo ho máme príliš veľa. Vtedy to bolo ináč, vtedy v tých dionýzských mystériách to bolo posvätné, bolo to tajné mystérijné konanie, mystérijný kult, že pri zasvätení sa ako symbol zasvätenia podávalo víno.

A teraz Ježišova matka upozorňuje syna, že nemajú víno, nemôžeš niečo urobiť? Ježiš hovorí, čo ma do toho a čo teba do toho? Je to strašné. Tie grécke slová, ktoré tu sú, ktoré sa vyskytujú ešte na jednom mieste v evanjeliu, sú určitým, povedzme, mystérijným termi nom, určitou terminológiou. A najlepšie to možno preložiť takto: *Čo je tu, čo prúdi od teba ku mne, alebo opačne, čo je to, čo prúdi odo mňa k tebe, niečo, čo je tu medzi nami*, čiže upozorňuje matku, že tu je niečo, čo je medzi nimi; hovorí: *lebo moja hodina ešte neprišla*. Môžeme to teraz voľnejšie povedať: *Ak ty mi nevysielaš sily, tak ja sám od seba nemôžem robiť nič. Ja som ešte závislý od teba, ako na pupočnej šnúre*. Tá duchovná bytosť, matka Ježišova, ktorá je tu na svadbe v Káne, ktorá potom stojí, ako vieme, pod krížom a zaseje len tak povedané - matka Ježišova, nie Mária, ktorá je tu od prvého kroku - je tu už pevne, až do posledného, až pod kríž, sleduje cestu Kristovu. Tak to je kapitola sama pre seba. Ale Kristus ju neodmieta, ako by to vyplývalo zo zlého prekladu, lebo potom nasleduje pozitívny vývoj celej tejto scény, prečo by inak potom Kristus predsa len premenil vodu na víno, keď najprv hovorí, že ho nie je do toho nič.

Ako premenil Kristus vodu na víno - o tom nechcem teraz hovoriť, to by bola pre každý zázrak jedna samotná prednáška, ale musel som o tomto hovoriť preto, aby ste pochopili, že to symbolizuje planétu Mesiac. Čiže Kristus sa tu postavil do úlohy génia Mesiaca, toho boha, ktorý je na Mesiaci, lebo hovorí, že on sám od seba nie je schopný niečo urobiť. A okrem toho sú tu, ako pri štvrtom obraze.

všetci dvanásti učeníci, tak ako Mesiac je zase obklopený z nášho pohľadu celým zvieratníkom, a Kristus s nimi a otvorene priznáva, že jeho hodina ešte neprišla, on sám od seba ešte urobiť nevie nič - toto hovorí matke. Uvedomme si, že toto, takéto miesto v evanjeliu. I niektoré ďalšie, svedčí o tom, že tí, čo pracujú na prekladoch biblie, to nevedia, že tomu vôbec nerozumejú.

Ďakujem vám.